

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินความต้องการจำเป็น มีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย โดยใช้แบบสอบถาม ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์จัดลำดับความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรีโดยใช้การสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจ คือ ครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรี และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจำนวน 235 คน โดยได้จากการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม คือ ครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรี และสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากครูชำนาญการขึ้นไปและมีประสบการณ์ในการสอน ไม่น้อยกว่า 10 ปี อาจารย์มหาวิทยาลัย และศึกษานิเทศก์ รวมทั้งสิ้น 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแนวคำถามในการประชุมกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย โดยใช้ดัชนีความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี

โดยรวมครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะหลักเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยด้านพบว่า จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การบริการที่ดี และการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะหลักเกี่ยวกับสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับสูงมากทุกด้าน โดยด้านพบว่าด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

โดยรวมครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยด้านพบว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ภาวะผู้นำครู และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานเกี่ยวกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยพบว่า ภาวะผู้นำครู อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการชั้นเรียน ตามลำดับ

2. ผลจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะหลักทางวิชาชีพของครูปฐมวัยเป็นรายข้อพบว่า การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มีความจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูปฐมวัยเป็นรายข้อพบว่า การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีความจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการชั้นเรียน ตามลำดับ

3. การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี มีดังนี้

3.1 ในการพัฒนาสมรรถนะหลักทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานนั้น พบว่าเป็นสมรรถนะที่มีความต้องการจำเป็นในลำดับที่ 1 ดังนั้น ควรมีแนวทางในการพัฒนาโดยส่งเสริมให้ครูมีกระบวนการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบในทุกภาคเรียน และมีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และวางแผนปรับปรุงการปฏิบัติงานในภาคเรียนต่อไป อีกทั้งผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาการสมัยใหม่เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย รวมทั้งจัดให้มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียน เพื่อให้ครูที่ผ่านการอบรมได้มีโอกาสแบ่งปันความรู้ให้แก่เพื่อนครู มีการสะท้อนความคิดเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3.2 ในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนนั้น พบว่าเป็นสมรรถนะที่มีความต้องการจำเป็นในลำดับที่ 1 ดังนั้น ควรมีแนวทางแนวทางการพัฒนาโดยส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างแรงจูงใจให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน อีกทั้งผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาครู ยังควรจัดการแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อถือได้สำหรับการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัย และจัดระบบพี่เลี้ยง/ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนะแนวทางในการทำวิจัย รวมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนความคิดในการทำวิจัยในระดับโรงเรียนและต่างโรงเรียน

อภิปรายผล

จากการค้นพบผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ขาดการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานเป็นอันดับ 1 ซึ่งจากการประชุมกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูปฐมวัย ในการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน สรุปได้ว่าผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีระบบการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของ Balanced Scorecard ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดแก่องค์กร ได้แก่ 1) การติดตามผลการดำเนินการ เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารที่จะสร้างความมั่นใจได้ว่า การปฏิบัติงานขององค์กรเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง และสามารถสร้างผลงานที่สอดคล้องตามเป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางเอาไว้ 2) การรายงานความก้าวหน้า เป็นกระบวนการหลังจากที่ได้มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน และ 3) การวัดและประเมินความก้าวหน้า การวัดผลและประเมินผลจะเป็นการ ประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละรอบเวลาที่กำหนด (อุทัย เลหาวิเชียร, 2544)

2. ขาดความรู้และทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นอันดับ 1 ซึ่งจากการประชุมกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูปฐมวัยในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สรุปได้ว่าผู้บริหารควรให้การสนับสนุนในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย สร้างแรงจูงใจให้ครูตระหนักในการทำวิจัย จัดหาแหล่งสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัย รวมทั้งจัดระบบพี่เลี้ยง/ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำและเสนอแนะแนวทางในการทำวิจัย จัดให้มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการทำวิจัยทั้งในระดับโรงเรียนและต่างโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชนิษฐา จิรนนท์ (2552) และพัชราพร ราชโรจน์ (2556) พบว่า แนวทางการพัฒนาการทำวิจัยที่สำคัญที่สุดคือ การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัย และควรส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัย รวมทั้งส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงานของครูผู้ทำวิจัย โดยกำหนดนโยบายสนับสนุน และส่งเสริมการทำวิจัย อีกทั้งยังควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยของเพื่อนครู

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย และกำหนดนโยบายการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยให้เกิดผลเป็นรูปธรรมชัดเจน
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีนโยบายในการประเมินความต้องการจำเป็นของครูภายในโรงเรียนก่อนจะมีการจัดอบรมให้ความรู้ เพื่อจะได้ทราบความต้องการที่แท้จริง ซึ่งจะตอบสนองความต้องการจำเป็นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับครูเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสร้างโปรแกรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย
2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี จึงควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี